

Minnesanteckningar från idéseminarium kring utvecklingsmöjligheter: Utbildning och yrkesverksamhet – djurvård (djurparks-, försöks-, hobby-, sällskapsdjur m.fl.)

Tis. 26 feb. 2008 kl. 09.30 - 15 på Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Drottningg. 95 B, Stockholm. Se inbjudan, bilaga 1.

Mats Höggren, dagens ordförande, hälsar välkommen.

Snabb presentationsrunda: 31 deltagare från 21 inbjudna organisationer, se bilaga 2.

Lisbeth Åhlund, Naturbruksskolornas Förening. Bakgrund till seminariet

En dialog för utbildningsfrågor behövs mellan branschen och utbildningsanordnare, därför har naturbruksskolorna i samverkan med KSLA tagit initiativet att inbjuda till ett idéseminarium. Det behövs en samlade kraft kring djurvård – som växer som bransch. En samlad organisation kan vara motpart, remissinstans, till Utbildningsdepartementet. De lyssnar på näringen.

Hästen, skogen och lantbruk/trädgård har egna yrkesnämnder, HYN, SYN och NYN. På 1990-talet fanns även ett DYN, men nu saknas en samlade kraft kring djurvård. Inför gymnasie-reformen Gy07 höll djurvårdsinriktning på att komma bort pga av att det inte fanns en bransch-organisation som bevakade sitt område. Nu är det risk för samma läge igen: om inte djurvården har en stark organisation är risken stor att djurutbildningarna inte får tillräckligt med utrymme vid den gymnasie-reform som ska presenteras och processas i slutet av mars 2008, sk Gy09.

Michael Insulander, Naturbrukets yrkesnämnd www.nyn.se

Sekreterare i NYN. NYN representerar arbetslivet och är ett samarbetsorgan för att främja yrkesutbildning, fortbildning och rekrytering inom lantbruk och trädgård se www.nyn.se.

Medlemsorganisationer: Lantbrukarnas Riksförbund, Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet, Svenska Kommunalarbetareförbundet, Gröna näringens riksorganisation, Skogs- och Lantbrukstjänstemannaförbundet, Sveriges Trädgårdsanläggningsförbund.

Stadgar. Ekonomisk förvaltning handhas av LRF. NYNs budget 625.000 kr/år, regleras genom avtal, där t.ex. SLA bekostar 133.000 kr. Dessutom driver NYN ett antal ”projekt”, t.ex.

- Grönt Kort (diplomering av studenter (oftast åk 3) inom mjölk, gris, växtodling, även yrkesverksamma personer, se www.nyn.se (budget 500.000 kr/år)
- Gröna Jobb, www.gronajobb.se med 25000 besökare varje månad och bl.a en mängd djurvårdsjobb (budget 540.000 kr/år)
- Sammanställning av elevstatistik från Naturbruksprogrammet.

Varför inte en enda yrkesnämnd tillsammans NYN, SYN, HYN (DYN)? Svårt, branschfrågorna ser olika ut, men samverkar mycket och ”går armkrok” till departementen.

Står till förfogande, samarbetar gärna inför bildandet och med ett DYN, svarar gärna på frågor. Pratade om bildande av yrkesnämnd redan i oktober vid annat möte. Vill hitta sätt att samarbeta.

Presentation av alla organisationer och tankar inför framtiden

Agria Djurförsäkring, Lotta Möller www.agria.se

Veterinär. Presentation av Agria, fokus på folk tar hand om sina djur. Ser att veterinärvård går mot ökad specialisering. Konkret, bland annat rehabilitering. Svårt att bedöma kvaliteten på kliniker. Vill ha kvalitetssäkring. Både för försäkring, vad som ska betalas, men också bra kvalitet på vården. Behov av bra utbildningar med någon typ av kvalitetssäkring eller certifiering av utbildningen.

Agrifack, Anders Hägg www.agrifack.se

Ordförande i delföreningen Naturbrukslärarförbundet inom SACO-förbundet Agrifack; ett fackförbund för akademiker inom jord, skog, trädgård, miljö och nutrition. 8000 medlemmar totalt, varav 1000-tal jobbar med djur på något sätt. Lobbyverksamhet. Intresserad av DYN, intresseorganisation.

AstraZeneca / LIF, Krister Martin www.astrazeneca.se

Veterinär. Ansvar för försöksdjursverksamhet inom AZ sedan 15 år samt ansvar för dessa frågor inom LIF, Läkemedelsindustriföreningen www.lif.se. Krympande andel företag som ägnar sig åt forskning, endast AZ och Biovitrum. Försöksdjursverksamhet viktig, kommer inte att gå att fasa ut inom överskådlig tid. Viktig personalkategori: försöksdjurstekniker, som har hand om skötsel, daglig verksamhet samt deltar i forskning. Finns idag ca 100 försöksdjurstekniker i Sverige. Har saknats utbildning för den kategorin. LIF utnyttjat kurser som universiteten anordnar, men vidareutbildning får de ordna själva på olika sätt. Nu finns en del naturbruksgymnasier som ordnar (inte helt uppdaterad), men kursplanen varierar. Den europeiska intresseorganisationen för försöksdjursvetenskap har förslag på kursplan för försöksdjurstekniker, vilken läkemedelsindustrin stödjer. Hur gå vidare?

Hushållningssällskapet (Kalmar, Kronoberg, Blekinge), Mats Halling www.hush.se

Hushållningssällskapet är till och med en äldre organisation än KSLA och har egen organisationsform, sällskap. HS erbjuder rådgivning och service och arbetar med utveckling av nya näringar för landsbygden t.ex fisketurism. HS KKB har 250 anställda och äger tre naturbruksgymnasier och ett djursjukhus. Nytt inom naturbruksgymnasierna Ingelstad (utanför Växjö) och Gamleby är de populära profilerna inom djurvård mot djursjukvård. Finns arbetsmarknad, och är i princip yrkesutbildning. Rejäl lång praktiktid på djursjukhus (som HS betalar för).

Jordbruksverket, Cheryl Jones Fur www.sjv.se

Fil.dr. Zoologi, Enheten för sällskapsdjur, Avdelningen för djurskydd och hälsa. Enligt en SCB-undersökning från 2006 finns över 700 000 hushåll i Sverige med katter, över 500 000 hushåll med hundar samt över 450 000 hushåll med något annat sällskapsdjur. Dessutom användes 760.000 försöksdjur 2006. Lägg till dessa siffror alla djurparksdjur och alla djur som hålls på naturbruksgymnasier eller som används i annan undervisning och man inse att det finns ett stort behov av kunniga, välutbildade djurvårdare för att ta hand om alla dessa djur.

Jordbruksverket har ett övergripande ansvar för både djurskydd och djurhälsa i Sverige, men det finns också ett ansvar som vilar på dem som utbildar djurvårdare. Det är här den praktiska kunskapen förmedlas. För att kunna uppnå en bra välfärdsnivå för djuren måste djurvårdarna ha gedigen kunskap om djurens beteendebestånd såväl som deras fysiologiska och ekologiska behov. Utbildningen, oavsett om det är på gymnasienivå eller universitetsnivå, bör ge personen som läser den en konkurrenskraft som överstiger de självlärdas.

Redan i dag finns det specifika krav i flera av Jordbruksverkets djurskyddsföreskrifter om den utbildning eller kunskap som krävs för att få arbeta med djur. I sällskapsdjursföreskrifterna (L80) finns det tydliga hänvisningar till vilka utbildning den som driver handel med djur behöver. Detaljerna kring innehållet i utbildningarna finns med i föreskriften och det är Jordbruksverket som godkänner utbildningarna.

Mera generella bestämmelser (om att personal med lämplig utbildning och personal med den kunskap som krävs) finns att hitta i djurparksföreskrifterna (L108), försöksdjursföreskrifterna (L32) och i föreskrifter för undervisningsdjur (L105). Försöksdjursföreskrifterna revideras just nu och dessa kommer att innehålla mera detaljerade beskrivningar om vad utbildningen ska

innehålla, för både djurvårdare, djurtekniker och dem som utför djurförsök. Nya föreskrifter är också på gång för hund- och katthållning. Där kommer också nya bestämmelser om utbildning för de som vill driva hunddagis, katthem, och hund- eller kattpensionat.

På Jordbruksdepartementet pågår just nu arbete med en proposition baserad på Djursjukvårdsutredningens betänkande (Behörighet och ansvar inom djurens hälsa- och sjukvård, SOU 2005:98). Utredningens förslag är att man inför legitimation för djursjukvårdare. Dessa legitimerade djursjukvårdare ska sedan få den skyddade yrkestitel *djursjukköterska*, för att särskilja denne från andra djursjukvårdare.

Jordbruksverket anser att det bör vara djurvårdsnäringen själv som driver en yrkesnämnd. Vi kan tänka oss fortsätta medverka som sakkunnigmyndighet, och till exempel medverka till att ämnesinnehåll och kvalifikationsnivå överensstämmer med de behov vi ser utifrån ett djurskydds- och smittskyddsperspektiv.

Kattfonden, Lena Engen www.kattfonden.se

Ordförande, ideell förening. Insamlingsstiftelse för att hjälpa hemlösa katter i hela Sverige. Driver kattpensionat Solgläntan (omplacerar 200 katter per år) med personal som får betalt, har yrkesstolthet och utbildning (inte ideellt arbete, som är så vanligt). Startade Kattfonden för åtta år sedan för att kunna driva vidare, hjälpa hemlösa katter. Höja katternas status. Kastreringskampanjer, just nu en lag på gång för id-märkning och registrering av katter. Har en hel del gemensamma djurskyddsmöten. Vill förena kattklubbar och kattföreningar för att höja katternas status. Vill ha vidareutbildning för djurvårdare. Idag mest djurprat, djurmassage, etc, men vill ha mer bra utbildning. Utbildning bästa för att höja kattens status.

Kommunal, Peter Larsson www.kommunal.se

Kommunal är mycket intresserad av fortbildning, rekryteringsfrågor, att utveckla yrkena. Lantarbetarförbundet fusion 2001, fick medlemmar därifrån. Medlemsorganisation i NYN. Idag medlemmar från bl.a. Kolmården. Anja Westberg är ansvarig för frågorna på förbundskontoret, men idag i Bryssel. Peter har medverkat i uppstart av andra yrkesnämnder. Är intresserade av bildandet av en yrkesnämnd djurvård, men kan inte säga något om framtiden. Vid start av en yrkesnämnd krävs ekonomiska resurser och avtal. Tänk även på andra fackliga organisationer som rör djurvård, Handels till exempel.

Lantbrukarnas Riksförbund, Michael Insulander www.lrf.se

Erika Brendov som arbetar med djuretik –omsorg har förhinder idag. Detta är ofta brännande frågor som kräver akututryckningar.

(AstraZeneca framhöll att man upplever samma situation kring djurskydd /–etik.)

Manimalis, Aurora Stark www.manimalis.se

Aurora arbetar som kommunikationskonsult och driver kansliet. Ordförande Ulla Björnehammar är veterinär och mycket engagerad i verksamheten. Manimalis grundades 1989. Arbetar för att öka sällskapsdjurens status, samlar forskning, trender, pressklipp, gör studier om antal sällskapsdjur och omsättning. Ger ut Manimalisrapporten. Anser att alla människor har rätt till att vara nära djur i alla livets skeden, så länge djuret är ordentligt omhändertaget och det inte stör dem som inte har djur. Som Agria/Lotta säger, ser ökad status; familjemedlemmar. Ser vissa paralleller med barn – sällskapsdjur familjemedlemmar. Ser risker med detta; djurens väl måste komma i första hand. Samverkar i dagsläget med SLU, SKK, Zoorf m.fl. Branschen behöver konsolideras. Ställer gärna kansli till förfogande. Manimalis bygger sin kommunikation med forskning, IAHAIO-kongress 2010, ungefär 150 forskare som kommer till Stockholm och berättar om allt nytt sedan 2007.

Riksföreningen anställda inom djursjukvården, Ann-Katrin Gålnander www.raid.se

Skillnad djurvård och djursjukvård. RAID startade 1997, idag 800 medlemmar. Remissinstans mot organisationer och myndigheter. Vill ha legitimation. Föreningen samverkar gärna i en yrkesnämnd, men vet inte riktigt hur.

Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet, Lars-Olof Söderberg www.sla-arbetsgivarna.org

SLA medverkar i NYN, HYN, SYN. Önskar medverka om ett DYN startas, det är naturligt att finnas med som arbetsgivarpart. Tecknar kollektivavtal för den gröna sektorn i princip för alla branscher, inklusive djursjukvård. Blir också roll att föra upp arbetsgivarfrågor;

- Efterfrågan / behov. Vad finns det för efterfrågan eller behov? Kallar saker för olika saker, eller olika saker för samma saker...
- Anställningsbarhet (kompetens)
- Attraktionskraft; hur ska branschen vara intressant för dem som utbildar sig?

Vi måste reda ut begreppen

- Djurskötare (råvaruproduktion)
- Djurvårdare (upplevelser, handel)
- Djursjukvårdare (tjänster)
- Försöksdjurstekniker (forskning)

Hur ska begreppen redas ut? Utbildningar skilja sig? Vision, framtid? Olika svar, beroende på vad vi pratar om. Djurskötare för produktionsjordbruk är en sak, djurvård i allmän mening kan vara väldigt olika – kan vara Kolmården (upplevelseindustri, forskning), etc. zooaffärer (handel). Tittar vi på utbildning; utbildningsdjur, vad är man när man arbetar med dem? Djursjukvårdare – ständig diskussion mellan djursjukvårdare och djurvårdare. Skillnad i kompetens – från mocka och borsta till narkos. Bägge behövs. Är det tjänstesektor eller handel (zoo- respektive producera kött och fläsk)?

Sveland djurförsäkringar, Anna-Stina Stehn www.sveland.se

Anna-Stina är husdjursagronom och djursjukvårdare. Djurvården behövs i framtiden, viktigt, men känns lite luddigt, t.ex. kompetenskrav för djursjukvårdare och djurskötare. Vill belysa att djurvårdskunskap finns inom försäkringsbranschen; viktigt med kunskap hos dem som behandlar djuren, men också viktigt att ha kompetent personal till försäkringsbranschen.

Svenska Djursjukhusföreningen, Göran Ask www.djursjukhusforeningen.com

Nybliven ordförande i Djursjukhusföreningen. VD för djursjukhuset i Malmö, ett av de större med 75 anställda och 40 000 patienter/år. Djursjukhuset Malmö har växt 12 procent de fem senaste åren, dvs. en enorm utveckling. Föreningen startade för ca 25 år sedan för att kvalitetssäkra branschen (fanns amerikansk förebild med normer - klassificerade djursjukhusen) samt för att erbjuda vidareutbildning eftersom det saknades vidareutbildning för de som jobbade med sjuka djur utöver veterinärerna. Blev utbildningshelger. Idag har föreningen ett utbildningsbolag, Veta-bolaget, som omsätter 5 mkr/år. Kansli i Strömsholm. 80 företag medlemmar. Regiondjursjukhus grupp ”över”. Har varit remissinstans. Jobbat en hel del med utbildningen i Skara. Hoppas att branschen får en nytändning.

80 medlemmarna; 900 anställda djursjukvårdare, därav 260 utbildade djursjukvårdare från Skara. Ökningen av antalet anställda från 2004-2006: 22 procent, dvs stor expansion av behov. Har minst 400 anställda veterinärer. Omsättningen ökat med 25 procent på de tre åren. 2007 expansivt år också.

Saknar utbildad arbetskraft i alla kategorier. Veterinärer stor bristvara; nyutbildade veterinärer saknar ofta praktisk erfarenhet. Djursjukvårdare från Skara ska bo i rätt landsända och man ska

helst suga dem redan i åk 1. ”Vi rekryterar från gatan”, medarbetare med social kompetens etc, men som saknar kunskap om djursjukvård eller erfarenhet – vi anställer dem vi kan utbilda.

Vad behöver vi? Eleverna från Djursjukvårdarutbildningen i Skara; vi kanske skjuter lite högt, de skulle kanske behöva utbilda 3-4 gånger så många, med utbildningen kommer högre löner. Finns behov av att utbilda djursjukvårdare, som kan det basala om att hantera djur, motsvarande tidigare undersköterska. Koppling mellan humanvärlden, vård, och det som finns inom djurvärlden.

Naturbruksgymnasierna har inte nått ut med information om sina utbildningar. Det har inte nått medlemsföretagen om vad det är för typ av elever som ni skickar ut i vardagen. Ni måste tala om vad ni producerar. Finns stort kommunikationsbehov mellan de som utbildar och företagen. Skaras utbildning känner vi.

Jag tror på framtiden, behov av att anställa medarbetare. Jag ska försöka dra igång undersökning, vad behöver vi i framtiden i vår bransch? Tror det behövs utbildning på två nivåer. Sen sköter branschen vidareutbildningen.

Svenska Djurparksföreningen, Mats Höggren www.svenska-djurparksforeningen.nu
Ordförande i föreningen, 20 medlemmar från Lycksele till Ystad +s ex naturbruksgymnasier associerade medlemmar + SVA, Statens Veterinärmedicinska Anstalt. Finns färre arbetstillfällen totalt på djurparker i Sverige (mindre än 100 st), än på hunddagis i Stockholm. Men vi hörs och syns mycket, ägnar oss åt offentlig förevisning, etc. Traditionell kompetensutvecklig och professionalism inte jätteprioriterat i djursverige. Kolmården omorganiserades för fyra år sen, olika befattningsbeskrivningar. Branschen liknande för 7-8 år sedan, men väckte starkt motstånd, och kom aldrig riktigt till skott. Behov av att utveckla oss. Kommunikation väldigt viktigt, liksom utstrålning och formell kompetens, t.ex. via naturbruksgymnasierna. Dagliga utövandet viktigt; besökare har känslomässigt engagemang i djuren. Ingen motsättning, folk blir mer mottagliga för andra budskap. Förutsätter att medarbetare ska vara känslomässiga samtidigt som de inte sak bli för engagerade utifrån ett personalperspektiv. Balansgång.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet, Jordbruksverket reglerar offentlig förevisning och sen artskyddsförordningen. För att få driva djurparker måste bedriva forskning, djurvård, utbildning, kunskapsförmedling. Kommunikation, attityd viktigt, vi ser det – ska helst ha formell yrkeskompetens men också etiska värdegrunder. Zoologiskt ansvarig, tydligt vilka utbildning man ska ha, medan krav på veterinärerna inte alls tydligt. Skansen och Kolmården enda djurparker som har veterinärer anställda. Medlemmar utlyser tjänster nu, det börjar bli lite karriär inom djurvårderiet. Dagens möte viktigt, vi har dålig koll på varandra!

Svenska Hunddagisföreningen, Susanne Berggren www.sshf.nu
Vice ordförande i föreningen, som bildades 1996. Haft hunddagis i Järfälla, föder upp cocker spaniel, har jobbat på SKK. Medlemsantalet ökat från 50 till 100 de senaste fyra åren, men finns kanske lika många till hunddagis som inte är medlemmar. Fler och fler dagis ute i landet, Åre, Sälen, mm. Branschen ökar konstant. Stor efterfrågan på dagisplatser i Stockholm, långa köer. Många svåra hundar också. Många får inte dagis, stora raser eller individer. Svårt att undvika diskriminering. Viktigt att det är kvalitet, inte förvaring.

Tufft att driva förening med småföretagare, får knappt ihop styrelsen. Blir mer och mer problem i branschen, t.ex. behövs kvalitetssäkring. Många dagis har butik, utbildningar, trim, etc. Hur kan vi kvalitetssäkra? Ringer ofta till Ann Skog på SKK, hur ska vi agera. SSK har varit med och arbetat om kontrakt. Förespråkar enhetligare regler, skiljer väldigt mycket från kommun till kommun. Ska eventuellt läggas ut på länsstyrelsen, vore jättebra. Ser upp till miljö- och hälsa i

Stockholm, jätteduktiga, men det skiljer jättemycket. Många tittar inte på hundarnas villkor, de har inte den kompetensen. Dagens i Stockholm å andra sidan har det å andra sidan mycket tuffare.

Ser gärna ökat samarbete med SKK. Kvalitetssäkring, t.ex. diplom från SKK:s konsulenter. Vill även ha hårdare krav för att få starta dagis. Inte bara intresse för djur krävs, det gäller att även kunna leda sina kunder. Vi vill gärna bli inbjudna till såna här utbildningar och möten, men vi är småföretagare och har svårt att komma loss. Glada för praktikanter t.ex. från naturbruksgymnasierna. Svårt att få hunddagisägare att engagera sig. Saknas kvalitetssäkring inom hundutbildning idag.

Svenska Kennelklubben www.skk.se

(SKK ideell förening, VD Ulf Uddman sjuk. Maria Elinder läste ur minnesanteckningar från telefonsamtal med Ulf). Registrering av hundar inom SKK har ökat med 30% under 2000-talet.

Trender: ökat intresse för sällskapsdjur, vi lägger mer pengar på dem, vi har hög försäkringsbenägenhet och kanske världens bästa djursjukvård. Man gör mer med sin hund. Ideella organisationer, som SKK, har allt svårare att få folk att jobba ideellt, alltmer tjänster köps in (jämför hästbranschen där många professionella tjänster köps in). Nya hundyrken: Valpinstruktörer, ge stöd åt dem som har problemhundar, som handikapphjälpmedel, hunddagis, hundpensionat. Nya nischer: rehabilitering, specialfackhandel inom zoohandel (t.ex. nisch mot häst eller hund). Allergineurosen börjar klinga av, hundar ses inte längre som "allergimonster". Stor samhällsnyttan av polishund, tullhund, kriminalvård, men kan lyftas fram ytterligare. Ung bransch som behöver vidareutvecklas: hundföretag är småföretag, ofta på deltid, svårt att få rullans på sitt företag. Det finns ett stort hundintresse, men behövs professionell syn på det hela. Ser stort behov av att öka kompetensen inom småföretagande, att driva småföretag. Även svårt att få betalt om man försöker sälja företaget vidare, personbundet.

Finns i dagsläget ingen yrkesnämnd på djurvårdssidan. SKK vill vara aktiv och medverka i ett ev. DYN. Kan på rak arm gå in med 100 000 i verksamhet, men vilken roll ska/bör SKK spela?

Sveriges Kattklubbers riksförbund, Ewa Löwdin www.sverak.se

Bildades 1955. Registrerar 12000 raskatter varje år, ökande trend. Har också huskattsregister, registrerar katter som inte har stamtavla. Paraplyorganisation för 55 kattklubbar i Sverige. Arrangerar 70 utställningar varje år. Även viktigt för god katthållning, höja kattens status och att alla katter ska vara id-märkta och registrerade. Myter om katter; "katten kostar ingenting...". Debattinlägg i DN, Britt Hedwall, "katterna klara sig utan oss". Utomhuskatter genomsnitt 1,5 år gamla. Intresset för katt ökar, enligt Manimalis finns 1,6 miljoner katter. Men många har dålig kunskap om katt, till och med tillsynspersoner. Kansli i Borås, ställer gärna upp med material och information.

(Agria/Lotta Möller tillägger: Katter är inte som hundar. När det gäller utbildning, så får veterinärer veta mycket om hundar men mycket lite om katter. Agria därför bildat kattveterinärförening 1996 för att främja kollegors kunskap om katter. Djurvårdare/djursjukvårdare – många gånger duktiga när det gäller hundar, men inte alltid lika bra på katter. Viktigt att de som utbildar förstår att det är stor skillnad. Många djursjukhus har t.ex. enskilda ingångar för katter.)

SLU i Skara, Djursjukvårdarprogrammet, Anne Nilsson och Lotta Gustafson www.slu.se

Anne: veterinär och programstudierektor. Lotta: undervisande djursjukvårdare med förflutet som djurvårdslärare på naturbruksgymnasium. Utbildningen startade 1984 vid djursjukhuset i Skara, då det hade växt fram ett behov av utbildade djursjukvårdare. Från början 20 studenter, men behovet ökade, idag 40 stycken. Längden först ett år; teori och praktik ("modell korvstopning"),

utbildningen förlängdes till 2 år. Vad vill branschen ha? Vad behövs? Har bra kontakter med näringen, inte minst genom studenter ute på praktik. Vet ungefär vad branschorganisationen vill ha. Viktigt kunna hantera djur.

- Information och rådgivning, ofta de som pratar i telefon och kunna bedöma när patienten måste in.
- Ger även råd när djuren går hem. Ska kunna se djurens beteende och behov.
- Vårdplanering och medicinska behandlingar
- Eftervård och rehabilitering
- Kommunikation och information till djurägare
- Förebyggande djurhälsovård (vaccin, avmaskning, etc.), stort. Även fetma. Bantningsdagar tex är också sköterskor.

Det här nås inte med bara två år, så nu finns beslut om att utbildningen blir treårig från 2009 (kandidatutbildning), ev. treårig yrkesexamen hoppas man. Under utredning; legitimation. Inget talar emot det idag. Djursjukvårdare efter SLU:s utbildning ska kunna ansöka om legitimation. Funderingar på titel; djursjukvårdare (kan man idag heta utan en enda dag på sjukhus, känns inte bra). Förslag: Djursjuksköterska.

- Legitimation
- Eget ämne; djuromvårdnad
- Forskningsverksamhet
- Fort- och vidareutbildning
- Genusperspektiv – det kommer inga killar (synpunkt på begreppet sjuksköterskor).

40 studenter per år är alldeles för få, även 80 per år är för lite. Vi är därför positiva till andra utbildningssamordnare, som utbildar exempelvis motsvarande undersköterska. Vill ha dialog med dem som arbetar på gymnasienivå, så att det blir rätt uppdelning i krav för olika moment av sjukvården. Exempelvis narkos, kanske inte utbildning på gymnasienivå räcker, då behöver det inte heller läras ut.

SLU i Skara utbildar även inom etologi- och djurskyddsprogrammet, där första kullen tar examen i maj 2008.. Kandidatprogram 3 år, 180 högskolepoäng. Finns stor del; förebyggande, att se djur som djur. Djurskydd. Bra alternativt program. Vet inget om arbetsmarknaden

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, Åke Barklund www.ksla.se

VD och sekreterare för KSLA. Dagens seminarium är ett samarbete mellan akademien och Naturbruksskolornas förening, där KSLA ställer upp med lokal. Vad detta utvecklas till vet vi inte, men vi ställer upp på det sätt vi kan.

KSLA startade 1811, har 500 ledamöter av tre kategorier – vetenskapsmänniskor, byråkrater (föreningsmänniskor, regler), praktiker (jord- och skogsbrukare). Med erfarenhet, kunskap och regler ska näringen utvecklas. Kommittéer. Idag möte om medel från Lantbruksveckan. Just beslutats; i år rikta mot barn och ungdom; kunskap och känsla för de gröna näringarna. 98 procent av ungdomarna som inte har den gröna näringen med sig. Under hösten i fyra direktsända tv-program uppträda gemensamt med hovet – att ge människorna hopp. Nästan allting går ju faktiskt framåt; medellivslängd längre, lägre barnadödlighet, färre antal barn i genomsnitt föds.

Två stora projekt. 1. Maten. Matkvalitet och folkhälsa har en kommitté. Drygt en miljon nysvenskar som har svårt att hitta sitt matutbud. Nisch för jordbruket att kunna. Kunskap om fem stora religioner och matvanor. Får effekter på daghem och skolor, där nysvenskar kommer in. Den mångkulturella måltiden.

2. Hästen. Hade som mest 720 000 hästar: militär, skog, jordbruk. 300 000 nu, men helt andra hästar. När militärer avvecklades blev många ridlärare, sen träning av hästar; trav, galopp, etc. Stallplats dyrt. Stor business. Projekt: Från arbetskamrat till gosedjur. Avslutades 23 januari på Solvalla. 300 personer. Nu väl omhändertaget av NS och Jordbruket.

Intresserade av samverkan? KSLA jobbar med det vi tycker är viktigt, har egna medel och tar inte uppdrag. 30 mkr fördelas varje år, varav 6-7 mkr till forskning. Ca 130 resestipendier per året. Väck ny problemställning hos x antal ledamöter, så diskuteras detta i organisationen. Påverka ex Annika Åhnberg bra sätt.

SLU "smådjur och försöksdjur", Marie Sallander www.slu.se

Utbildningar på SLU; några få av ex husdjursvetare och –agronomer (80 utb.platser/år) jobbar med smådjur. Tror dock att i framtiden är det fler som jobbar med mindre djur. Djursjukvårdare – många som jobbar med smådjur, definitivt majoritet. Etologi och djurskydd, vet inte hur många som kommer att jobba med mindre djur. Veterinärer; 85 studenter idag, men kommer att bli 100 studenter, väldigt stor andel som jobbar med små djur jämför med tidigare. Veterinärutbildning idag 80 procent kvinnor. Djurutbildningarna mest populära på SLU. SLU har undervisning, forskning, djursjukhus. Undervisning i traditionella kurser, men även fortbildning för de som har läst på SLU (kompetenscentrum Smådjur), vanliga djurägare också, etc. Finns också försöksdjursundervisning. Skillnad från andra kurser; obligatoriskt för de som arbetar med djurskydd. Fortbildningskurser även för veterinärer, specialistutbildningar. Fristående finns tex Hundkursen. Finns också distanskurs om hund. I framtiden eventuellt lite undervisning på katt. Vill se mer forskning på katt, känns som att det saknas.

Nytt forskningsområde: Djurens betydelse för människors hälsa. En grupp som jobbar med det. Inför 2010, ett forskningsområde som är stort i världen men liten i Sverige. Vi har börjat undervisa i det här området på vissa kurser. Finns plan för hur få in i flera kurser. Inom några år i större utsträckning. Vi vill ha lite på fötterna, så vi har börjat söka pengar för att börja forska i större skala. Exempel; ekonomi, psykisk hälsa, social hälsa, fysiologisk hälsa.

Fråga: Prof. Åke Hedhammar har nämt djurslagskommittéer - vad är det? Just bildats, initiativ från universitetets sida. Åke ordf, Marie sekreterare för djurslagskommitté för smådjur. Hur ta tillvara smådjurens intressen? Vet inte riktigt hur ännu. Föra fram smådjurens intressen framför kossornas intresse. SLU har även startat djurslagskommitté för försöksdjur.

Uppsala Universitet, Ingrid Redbo www.uu.se

Ansvar för försöksdjursavdelningen. Mest smågnagare, även udda djurslag. Primaterna är utplacerade vid olika djurparker. Behov av försöksdjurstekniker. Rekryteringen går för det mesta via naturbruksgymnasiet Jällaskolan utanför Uppsala. Många gör sin praktik hos oss, och vi fångar upp dem så. Nu har tillkommit en KY-utbildning i biomedicinsk teknik vid Jälla. Hoppas även där leda till kompetensutveckling. Ett problem att det är så svårt med karriärutveckling inom yrket, man kommer ut som försöksdjurstekniker, gör praktik, men arbetsmomenten ganska likartade även om man har jobbat 20 år. Skulle gärna se karriärutveckling. Kanske behoven finns inom teknikområden och biomedicinsk teknik, även ren teknik. Efter naturbruksgymnasiet har ungdomarna bra djurskyddskompetens, men vi ser behov av påbyggnadsutbildning.

Zoobranschens riksförbund, Carina Littrén www.zoorf.org

Intresseorganisation för yrkesverksamma inom svensk zoologisk fackhandel, start 1975. Har 400 medlemmar. Stärka hemdjurshållningen. Seriös och kvalitativ utbildning, främst i egen regi. Stor del av utbildning enligt myndighetskrav. Diplomerad från zoofackhandeln. Sällskapsdjuren ökar och kraven blir striktare, krävs välutbildad personal inom handeln men också i andra delar av samhällen. Information om hur man hanterar djuren.

Antalet anställda som har gått naturbruksprogrammet ökar. Branschorganisationen ser behov av längre, mer kvalificerad utbildning, även för vuxna som vill omskola sig från helt annan yrkesbana. Utbildningar från Zoorf: reptiler, gnagare, fåglar, mm. Längre och bredare utbildning intressant att titta på.

Tillväxten i zoo-branschen ökar konstant, mellan 3 och 4 procent de senaste åren. Alltså inte lika mycket som på djurvårdssidan. Märks det i behovet av arbetskraft? Många egenföretagare, många vuxna som har olika bakgrund men vill sadla om och öppna butik. Då har Zoorf lite kortare utbildningar, mer kvalitetssäkring. Ser gärna längre utbildning för vuxna. Antal personal som anställs? Kommer in större kedjor, de anställer mycket mer. Titta i Europa så ser man utvecklingen; större kedjor, behovet ökar. Går från småföretagare till större företag.

Blir det fler zoobutiker som knyter upp veterinärer? Ja. Man vill höja kunskapsnivån, få kunder på det sättet. Den kunskap man inte besitter själv vill man delge. Man har ett visst ansvar när man säljer djur.

Bertil Larsson, tidigare sekreterare i Naturbrukets Yrkesnämnd

Samverkade med DYN under 1990-talet. Erfarenhet, den yrkesnämnden gjorde bra jobb med att skapa naturbruksprogrammet.

Baskrav för fortsättning: underskatta inte resurskraven. Jätteviktigt. Behöver inte vara stor administration, men krävs en stabil basorganisation. Varför?

- När bevaka utbildningspolitik behövs människor som hänger på. Utredningskvarnar maler ofta långsamt, men sen händer något ibland mycket snabbt. Ser man inte upp då kan det bli tokigt. Det krävs en exekutiv organisation som kan handla snabbt.
- Viktig funktion som samrådsorgan, ett bredare samråd mellan olika intressenter.

Michael Insulander m.fl. finns, de kan vara till stor nytta. Men branschen måste också ha egna företrädare som kan svara för kontakter när det behövs, t.ex. med departement och myndigheter.

Naturbruksskolornas Förening www.naturbruk.se

Kurt Fällman, Lycksele: spännande att se att det är framtiden som gäller. Har varit med i 24 år i djurvårdsutbildningen, mycket har hänt. Har varit intressant att höra – betona vikten av gemensam syn så att djurvård inte blir bortdribblade i någon runda ganska snart.

Maria Elinder: Naturbruksskolans förening bildades 1997, idag 54 medlemsskolor, drygt 10 000 gymnasieelever naturbruk. Smådjur, häst, de stora utbildningarna. Många vill bli veterinärer. Många skolor erbjuder naturvetenskaplig fördjupning inom naturbruksprogrammet, sängymnasieutbildningar, eftergymnasiala KY-utbildningar samt uppdragsutbildningar. Diverse projekt skola/omgivningar samhälle. Hemsidan www.naturbruk.se har bra söksystem. Cirka 35 gymnasieskolor som erbjuder djurvård.

Kommentar: saknas utbildning för oss som har hållt på ett tag; det är många som inte har utbildningar eftersom de inte finns för oss vuxna. Om man inte ska köpa de jättedyra, som inte är kvalitetssäkrade.

Konkreta förslag på hur gå vidare?

Maria Elinder – Skolorna har sett behovet av samråd och samarbeten mellan branscherna. Skolorna vill vara med i dialogen, men vi är beställare och ni är utförare.

Göran Ekström, Himmelstalundsgymnasiet och Regionalt yrkesråd Djurvård – när vi planerade detta var det som en tvåstegsraket. Nu idéseminarium, nästa steg mer konkreta. Nu stort intresse, jätteroligt, men vi behöver ändå ta fram en arbetsgrupp. Några av oss bara.

Michael Insulander, NYN – Gymnasiekommittén lägger sitt betänkande sista mars, behövs sekreteriatfunktion från djurvård så att yrkesnämnderna snabbt kan svara på förslaget. Benämningar etc. Finns någon så att vi kan hålla ihop det?

Krister Martin, AZ - Bilda interimsgrupp nu, vi kan ej vänta. Identifiera och kartlägg behoven som bas för hur utveckla utbildningsformerna. Om behovet är litet, tveksamt om det kan bära sig, om stort behov hur ska utbildningen se ut då?

Göran Ask, Djursjukhusföreningen – två saker angelägna; 1. vi i branschorganisationerna undersöker vad är behovet i vår bransch på kort och lång sikt? 2. ta reda på hur många, t.ex. från Djursjukvårdarutbildningen, som stannar kvar i vår bransch, och var tar de vägen?

Argument, undvika att starta utbildning som inte leder fram till jobb. Därför basalt att ha kunskaperna för att skapa utbildning. Idag spretigt behov. Grundläggande kan ändå vara gemensam i stor utsträckning. Men behovet måste styra.

Anders Hägg - Startade Säbyholms naturbruksgymnasiums djurvårdsutbildning– fick höra att det bara var hobbyutbildning. Följde upp, 40 procent jobbade inom branschen. Många som går en utbildningen gör sedan annat, behövs alltså en överutbildning.

Michael Insulander –Caroline Trapp (LRF:s förra ordförande) sa: elitlag kräver ungdomsverksamhet. Undersökning (examensarbete) om naturbruksprogrammet visade att ca 50 procent går vidare till yrke inom branschen, övriga blir goda ambassadörer.

Angående att kartlägga utbildningsbehovet – låt t.ex. någon student undersöka gronajobb.se: hur många smådjursjobb annonseras, hur ser verkligheten ut? Tänk på att inte alla jobb syns där än.

Anne Nilsson, SLU – Vad ingår i naturbruksprogrammets utbildning, vilka möjligheter finns att erbjuda de nya meritpoängen inför högskolan? Inga meritpoäng inom zoologi, etologi. Finns de på gymnasierna eller kan det införas? Viktig del att hantera andra människor.

Lisbeth Åhlund, Naturbruksskolornas Förening – I regel innehåller djurvårdsutbildningen de 500 p fastställda. Många skolor erbjuder dessutom Psykologi, historia. Vi är inte unika på något sätt. De kurserna som ger meritpoäng måste ju erbjudas. Max 20 poäng idag, men kan lägga till 2,5 p från 2010. Vissa kurser ger ytterligare poäng. Ganska spretigt system. Men det går alltså att lägga till poäng.

Göran Ask – Behovet ska styra fortsättning på verksamheten här, men tyngdpunkt på gymnasiala djurvårdarutbildningen. Behövs en arbetsgrupp för att kartlägga beteckningar. Gymnasienivå. Behovsprövade utbildningar alltid? Nej, t.ex. nya Etologi- och djurskyddsprogrammet i Skara.

Anne Nilsson, SLU i Skara – Är kandidatprogram, inte yrkesutbildning, det är skillnaden. Togs fram med Nordens Ark. Blir djurskyddsinspektörer, biologer, djurparksfolk. Dock vet ej arbetsmarknaden än.

Lotta Gustafsson, SLU i Skara – Klar övervikt på folk som väljer djurskydd, eftersom det blir en titel. Parallellt med andra djurskyddsutbildningar? Jo, de ska kunna bli inspektörer på det här programmet. Då är den lite yrkesinriktad i alla fall...

Maria Elinder – Tanke kring dimensionering av utbildning: djurvård på gymnasienivå har varit bra inkörsport för "tjejer från stan" att också hitta utbildning och arbete med lantbrukets husdjur. Många väljer också att arbeta inom "humanvården", och har fått en bra basutbildning.

Lisbeth Åhlund – det som är viktigt är att branschernas synpunkter kommer fram till utbildningsdepartement, i debatten, etc. Gemene man anser fortfarande att det här är hobbyverksamhet.

Kurt Fällman – Viktigt att branschen kräver att människor som anställs har viss utbildning, bör vara en certifiering. Vill att det ska vara väldigt tydligt; att branschen kräver certifiering. Djurparker anställer t.ex. inte folk utan utbildning, borde vara så mer inom djurvård.

Hur är det i Zoorf? Är det branschnormer eller myndigheter?

Carina Littrén – Vi är angelägna om att det finns, men myndigheterna ställer krav.

Lars-Olov Söderberg, SLA – små problem överallt, ställer krav på praktiken, men ingen ansvarar för praktiken. Vi diskuterar detta och har blivit ett sorts dödläge. Vill inte ha praktikantutbildning här, fråga för utbildningsväsendet. Betalning för närvaro på djursjukhus i en gymnasieutbildning. För tidigt att prata om såna här problem nu.

- Behov! (dagen visar att det finns)
- Intresse! (dagen visar att det finns)
- Pengar?

Resursbehov; det måste finnas ett ekonomiskt fundament som är värt att bygga på. SKK har erbjudit pengar redan.

Identifiera den interimistiska arbetsgruppen, eller finns redan nu ekonomiska möjligheter?

Många intresseområden här, vad ska vi syssla med? Pengar innebär att vi måste berätta vad vi ska syssla med. Hittills:

- smådjursbranschen har stort behov av att prata branschfrågor. Inte samma som NYN, SYN, vi pratar utbildningsfrågor
- utbildningsfrågor – företagsutbildningar, inte heller säker på att det hör hit. Alltså för att starta upp verksamhet, bokföring, etc. Nu prata om djuren, det blir för stort annars.
- Exempel NYN jobbar inte heller med sånt. De behoven måste söka sig andra fora.

Begränsningen måste vara klar och tydlig och **fokusera på utbildningsfrågor**. För smådjurshantering. Kan ändå bli så breda att den täcker in många av de områden som finns här.

Lena Engen – önskar att Kattfonden hade möjlighet att lägga in pengar också, men glöm inte bort katterna. Det finns inga kurser, vilket behövs. Det finns knappt folk som jobbar med dem.

Michael Insulander – fund raising; den interimistiska arbetsgruppen bör kontakta organisationerna som är här idag och ta en seriös diskussion om pengar och ändamål.

Göran Ask – får känsla av att naturbruksskolor vill nischa sig för att hitta eleverna och spetsar till lite olika grejer. Kan vara negativt för branschen. Frågeställning; är det så att gymnasierna tycker det vore bra att nischa sig samman och gör en gemensam bas, eller vill man att det ska spreta? Påverkar det här arbetet. Glöm inte de exotiska djuren.

Lisbet Åhlund – basdelen så lika som möjligt. Samtidigt idag i en marknadsföringsvärld så skolorna profilerar sig lite olika.

Göran Ask – Önskar en bra bas. Kommer de från ett naturbruksgymnasium vet jag att de har en bra bas.

Mats Höggren, Djurparkerna – vi har ibland svårt att evaluera. Många olika program, kurser, elever, svårt att veta den formella kompetensen. Många skolor har t.ex. beviljats riksintag, då kanske det är en slags garanti?

Lisbet Åhlund – nej, inte alls. Riksintag innebär att skolan har specialiserat sig och för folk som söker utbildning någon annanstans, till exempelvis för väldigt specialiserade kurser. Dessutom har alla friskolor riksintag.

Mats Höggren – angående Behov, Intresse, Pengar. Vi måste säga till uppdragsgivare vad vi vill göra.

Vår inledande fråga; att bilda en arbetsgrupp.

Kan vi se vilka som är intresserade? Bland oss här... Intressant om SKK kan vara med.

Ulf Uddman anmäler SKK via Maria (telefonsamtal innan idéseminariet började).

Ib Ahlén, från Agria på förslag från Marie Sallander. Någon från Agria önskas i alla fall.

Mats Halling – Från Hushållningssällskapen, vi sitter ju på båda stolarna. Är idag inte aktiva i NYN, kanske blir så i och för sig, men det här är så viktigt. På något sätt vill vara behjälpliga, men oklart vår roll. **Mitt namn som gisslan**, ta fram rätt person. Men vilken roll oklart.

Göran Ask – Djursjukhusföreningen är intresserad. Forumet här att välja vilka som ska vara med. Hur stor ska gruppen vara? Vill gärna vara med.

Vore jättebra om **Zoorf** är med också. Representerar många av de exotiska djurslagen med 400 medlemmar.

Krister Martin - Intresserade från forskningssidan – försöksdjur AZ/LIF – också. Här finns intresse för att delta. Krister tar på sig att vara med.

Lena Engen från djurskyddssidan, fokusera på utbildning för katt. Lena säger ja.

Mats Höggren – djurparkerna ska vara representerade. Men kanske någon som jobbar med utbildning i vår bransch? **Helena Olsson**?

SLU utbildar, ska vi finnas med? Vi representerar både djursjukvård och utbildning. **SLU** dubbla roller, utbildar och anställer.

Kärna som arbetsgrupp - branschen.

Kanske SLU, hushållningssällskapen är bollplank mer, utbildningsaktörer och arbetar praktiskt.

Krister Martin – vad ska interimsgruppen göra och utifrån det bestämma vilka som ska vara med.

7 ledamöter och övriga som bollplank?

Otto Kugelberg från Vetenskapsrådet, inte här men visat intresse.

Utbildningsinstitutionernas roll i yrkesnämnderna tidigare? SLU tex?

Michael Insulander – NYN representerar arbetslivet, har inte haft engagemang från utbildningssidan. Är det rätt eller inte? Har nog varit styrka tidigare att det enbart är branschen.

Bertil Larsson – Gamla Trädgårdsnäringens yrkesnämnd hade inblandning från utbildning, gick inte så bra.

Göran Ekström – viktigt; behov, intresse, ekonomi, och vad vill vi? Mesta rört sig om utbildningsfrågor. Varför inte starta med en miniplattform som går att bygga ut efter hand?

Lisbet Åhlund – viktigt att hålla isär utbildning och yrkesliv tydligt. Bättre om utbildning finns med i en referensgrupp. Ni som är tydliga i näringslivet tar ansvaret. Vi är speaking partner. Så att det inte blir otydligt, vilka vägar går vi, etc.

Jordbruksverket med i perifera gruppen? Ja, okej som bollplank. **Cheryl Jones-Fur** säger ja.

Eniga om att Naturbruksskolornas Förening, SLU, Hushållningssällskapet, Vetenskapsrådet, Jordbruksverket har bollplanksfunktion.

Ann-Katrin Gålnander – RAID, djursjukvårdssidan, vi vill också gärna ha fortsatt kontakt. Behöver vi utesluta någon egentligen? Bra om vi som är här idag kan fortsätta få mail etc.

Eniga.

Michael Insulander – Arbetsmarknadens parter, t.ex. Kommunal och SLA, är viktiga att ha med.

Lars-Olov Söderberg, SLA – Arbetsmarknadens parter har erfarenheter men anser att det är branschen som behöver tänka igenom vad ni vill. Vi har inget egenintresse. Måste vara med kraft från branschen, i så fall finns vi med.

Arbetsgruppen

Arbete med att administrera, skicka mail, skriva protokoll, etc, vem tar på sig det ansvaret? Någon av de närvarande sju personerna i interimgruppen?

Lisbeth Åhlund – pratat med Maria Elinder. Anställd som projektledare i Naturbruksskolornas Förening. Projekt igång, där vi köper hennes tjänster. Möjlighet att nyttja Maria i en inledande fas, har tidigare bl.a. varit sekreterare i NYN. Men det kanske inte blir helt gratis.

Kan Naturbruksskolornas Förening bjussa på Marias tjänster ett par möten?

Lisbeth Åhlund – Kan inte jag svara på... Styrelsemöte imorgon, vi kan ta upp det. Första mötet kan vi ta. Maria säger ja.

Dagens ordförande sammanfattade att vi kommit fram till:

- stort intresse
- angeläget
- gemensamma behov och nämnare
- yrkesnämnd viktigt
- pengabehovet aktualiserat genom Marias medverkan

- **tillsatt arbetsgrupp på 7 personer**
  - * Hund /SKK, Ulf Uddman?
  - * Försäkringar / Agria, Ib Ahlén?
  - * Djursjukhusen / Djursjukhusföreningen, Göran Ask – OK
  - * Zoohandeln /Zoorf , OK, ska utse person
  - * Försöksdjur /AstraZeneca, Krister Martin – OK
  - * Djurskydd / Kattfonden, Lena Engen - OK
  - * Djurparker /Svenska Djurparksföreningen OK, ska utse person

- **finns andra med stödjande bollplanksfunktion**; Naturbruksskolornas Förening, SLU, Hushållningssällskapet, Vetenskapsrådet, Jordbruksverket och arbetsmarknadens parter.

- **andra deltagare här vill gärna ha information också.**

- **arbetsmarknadens parter blir aktuella att ingå när yrkesnämnden bildas.**

- **Handlingsberedskap inför Gymnasiebetänkandet** sista mars – risken är att inget står om djurvård; vikt av att branschen talar om att det här är ett område; finns behov av professionalism inom djursidan. Michael vill ha bollplank inför remissvar. Interimistiska gruppen är bollplanket.

Lisbet Åhlund - Viktigt att det inte är skolorna som formulerar synpunkterna; viktigt att ni ganska snart sätter er och formulerar inom branschen.

Mats Höggren – Gymnasiebetänkandet, kan det samordnas? Bästa vore att interimistiska gruppen bildas snabbt och ber att få vara med i betänkandet. Kan arbetsgruppen vara interimistisk yrkesnämnd?

Branschen måste formulera; vilket kompetenskrav ska finnas på gymnasiet? Och att visa att eleverna blir anställda (eller får en bra bas för företagande). Det är det som många inte förstår, att det är ett stort yrkesfält.

Göran Ask – Interimistisk yrkesnämnd; Maria ska vara stöd, bör stå utanför yrkesnämnd.

Maria önskar att **en ordförande för gruppen utses. Göran Ask** föreslagen. Med stöd från Maria, ja.

Michael Insulander – om det behövs mötesplats så bjuder LRF på det, inklusive lunch.

Dagens ordförande, Mats Höggren, tackade deltagarna för ett mycket kreativt och konstruktivt möte.

Vid minnesanteckningarna

Maria Elinder maria.elinder@naturbruk.se 070 – 56 87 318,

med stöd av minnesanteckningar från Aurora Stark (stort tack!), samt Göran Ekström och Katarina Troedsson från Regionalt yrkesråd Djurvård i Mälardalen

Bilaga 1. Inbjudan till idéseminarium kring utvecklingsmöjligheter:
Utbildning och yrkesverksamhet – djurvård
(djurparks-, försöks-, hobby-, sällskapsdjur m. fl.)
Tisdagen den 26 februari 2008 kl. 09.30 – 15.00
Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
Drottninggatan 95 B, Stockholm www.ksla.se

Djurvårdens roll i samhället ökar – det handlar om avel, utfordring och skötsel av djurparks-, försöks-, hobby-, sällskapsdjur m.fl. Många ungdomar är intresserade av djurvård som yrkesverksamhet, som anställda eller företagare, och väljer utbildning inom området. Myndigheterna arbetar med kravspecifikationer på utbildning för yrkesverksamma och stora konferenser planeras. Många upplever behov av en stärkt branschsamverkan, bland annat för att forma bra utbildningar samt synliggöra framtida möjligheter.

På nationell nivå finns etablerade samarbetsorgan/-organisationer för yrkesutbildning, fortbildning och rekrytering inom olika branscher, till exempel Naturbrukets Yrkesnämnd NYN, Hästnäringens Yrkesnämnd HYN och Skogsbrukets Yrkesnämnd SYN. Under 1990-talet fanns Djurvårdens Yrkesnämnd DYN, med representanter från arbetsgivar-, arbetstagar- och intresseorganisationer. Ett stort kursplanearbete genomfördes och DYN, liksom övriga yrkesnämnder, fungerade som remissinstans i utbildningsfrågor. DYN upphörde dock runt år 2000.

Sveriges cirka 50 naturbruksgymnasier samverkar i Naturbruksskolornas Förening, se www.naturbruk.se. Drygt 10.000 ungdomar studerar inom naturbruksprogrammets årskurs 1–3, varav 2/3 kvinnor. Utbildningar med inriktning mot djurvård, häst, hund och/eller lantbrukets husdjur är populära. Naturbruksgymnasierna har omfattande samverkan med branscherna i fråga om arbetsplatsförlagd utbildning (15 veckor APU) samt representation i lokala och regionala yrkesråd. Branscherna kännetecknas av småföretagande. En ökande andel av eleverna tränar företagande genom konceptet Ung Företagsamhet. Naturbruksgymnasierna märker en växande arbetsmarknad inom djurvård. Vem kunde för 10 år sedan ana att det idag i Stockholmstrakten skulle finnas runt 100 hunddagis med 300–400 arbetstillfällen?

Med denna bakgrund har Regionalt yrkesråd Djurvård i Mälardalen och Naturbruksskolornas Förening tagit initiativet till att i samverkan med Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien inbjuda till ett idéseminarium med syfte att stimulera tillkomsten av ett djurvårdsbranschens samverkansorgan i utbildnings- och rekryteringsfrågor.

Inbjudna organisationer

- Agria Djurförsäkring
- Agrifack
- AstraZeneca
- Djurskyddsinspektörernas riksförening, DIRF
- Hushållningssällskapet
- Jordbruksverket, SJV
- Kattfonden
- Kommunal
- Manimalis
- Lantbrukarnas Riksförbund, LRF
- Naturbrukets Yrkesnämnd, NYN
- Riksföreningen Anställda Inom Djursjukvården, RAID
- Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet, SLA
- Sveland Försäkringar Djur
- Svenska Djursjukhusföreningen
- Svenska Djurparksföreningen, SDF
- Svenska Hunddagisföreningen, SSHF
- Svenska Kennelklubben, SKK
- Sveriges Kattklubbars Riksförbund, SVERAK
- Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
- Uppsala universitet
- Zoobranschens Riksförbund, Zoorf

Varmt välkomna!

Åke Barklund

Akademiens sekreterare och VD
Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

Claes-Göran Claesson

Ordförande
Naturbruksskolornas Förening

**Idéseminarium kring utvecklingsmöjligheter
Utbildning och yrkesverksamhet – djurvård
(djurparks-, försöks-, hobby-, sällskapsdjur m.fl.)
Tisdagen den 26 februari 2008**

Mål för dagen

- Synliggöra djurvårdens framtida roll och möjligheter i samhället
- Diskutera behovet av ett samverkansorgan sammansatt av branschföreträdare
- Dra upp riktlinjer för bildandet av ”ett nytt DYN”
- Utse en arbetsgrupp för fortsatt arbete.

Program

Kl. 09.30 Kaffe/té och smörgås serveras i Oscars källare på KSLA

10.00 Välkomna! *Åke Barklund, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien*
Välkomna! *Mats Höggren, Svenska Djurparksföreningen. Dagens ordförande*
Bakgrund till idéseminariet *Lisbeth Åhlund, Naturbruksskolornas Förening*

Vad gör en yrkesnämnd? Hur finansieras den?
Michael Insulander, Naturbrukets Yrkesnämnd

Erfarenhetsutbyte: Djurvårdens roll i samhället - trender och framtid
5 min. presentation per organisation

12.00 Lunch i Oscars källare

13.00 Hur går vi vidare?

15.00 Avslutning med fika

Praktiska upplysningar

Tid Tisdag den 26 februari 2008 kl. 09.30 – 15.00

Plats Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Drottninggatan 95 B, Stockholm www.ksla.se

Kostnad Ingen deltagaravgift. KSLA bjuder på lokaler och Naturbruksskolornas Förening på förtäring

Anmälan Definitiv anmälan senast 15 februari till maria.elinder@naturbruk.se
tel. 070 – 56 87 318. Meddela ev. önskemål om specialkost.

Frågor Anmälan och innehåll:
Agronom Maria Elinder maria.elinder@naturbruk.se tel. 070 – 56 87 318

Hitta.se till KSLA <http://www.hitta.se/ViewDetailsPink.aspx?SearchType=4&UCSB%3aWflWhite=1a1b&UCSB%3aWflPink=4a&UCSB%3aTextBoxWho=KSLA&UCSB%3aTextBoxWhere=Drottninggatan+95+B%2c+STOCKHOLM&Vkiid=rWAuo%2fp19pOm6DIQWB0i+A%3d%3d&Vkiid=11161783>

Deltagare vid idéseminarium kring utvecklingsmöjligheter:

Utbildning och yrkesverksamhet - djurvård (djurparks-, försöks-, hobby-, sällskapsdjur m.fl.)

Tis. 26 feb. 2008 kl. 09.30 - 15 på **Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien**, Drottningg. 95 B, Stockholm

uppdat. 2008-02-28 maria.elinder@naturbruk.se 070 - 56 87 318

Antal	Inbjudna organisationer	Deltagare 26/2	e-postadress deltagare	
1	Agria Djurförsäkring	Lotta Möller	lotta.moller@agria.se	1
1	Agrifack	Anders Hägg	anders.hagg@sabyholm.se	1
1	AstraZeneca	Krister Martin	krister.martin@astrazeneca.com	1
	AstraZeneca	Kristin Bladh-Ström	kristin.bladhstrom@astrazeneca.com	1
	Djurskyddsinspektörernas Riksförening			-
1	Hushållningssällskapen, "djursjukvård"	Mats Halling	mats.halling@hush.se	1
1	Jordbruksverket "sällskapsdjur, forskningsdjur"	Cheryl Jones-Fur	cheryl.jones-fur@sjv.se	1
1	Kattfonden	Lena Engen	info@kattfonden.se	1
1	Kommunal	Peter Larsson	peter.larsson@kommunal.se	1
1	Lantbrukarnas Riksförbund, "djuretik,-omsorg"			-
1	Manimalis	Aurora Stark Michael	aurora.stark@sundkommunikation.se	1
1	Naturbrukets Yrkesnämnd Riksföreningen Anställda Inom	Insulander	michael.insulander@lrf.se	1
1	Djursjukvården	Ann-Katrin Gålnander	akgalnander@yahoo.com	1
1	Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet	Lars-Olov Söderberg	lars-olov.soderberg@sla-arbetsgivarna.org	1
1	Sveland Försäkringar	Anna-Stina Stehn	anna-stina.stehn@sveland.se	1
1	Svenska Djursjukhusföreningen	Göran Ask	goran.ask@djursjukhus.info	1
1	Svenska Djurparksföreningen	Mats Höggren	mats.hoggren@kolmarden.com	1
1	Svenska Hunddagisföreningen	Susanne Berggren	susanne_berggren@yahoo.com	1
1	Svenska Kennelklubben	Ulf Uddman	ulf.uddman@skk.se	1
1	Sveriges Kattklubbars riksförbund	Ewa Löwdin	ewa@bodminmoor.se	1
1	SLU, Djursjukvårdarprogrammet	Anne Nilsson	anne.nilsson@hnh.sl.se	1
1	SLU, Djursjukvårdarprogrammet	Lotta Gustafson	lotta.gustafson@hnh.sl.se	1
1	SLU, "smådjur"	Marie Sallander	marie.sallander@kv.sl.se	1
1	SLU, "försöksdjur"			-
1	Uppsala universitet, "försöksdjur"	Ingrid Redbo	ingrid.redbo@bmc.uu.se	1
1	Zoobranschens Riksförbund	Carina Littrén	carina@zoorf.org	1
1	Zoobranschens Riksförbund	Bengt Larsson	bengt.larsson@skanskbyggtjanst.se	1
1	fd sekreterare NYN	Bertil Larsson	Bertil Larsson <abl.risberga@telia.com>	1
	Inbjudande organisationer			
	Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien	Åke Barklund	aake.barklund@ksla.se	1
	Naturbruksskolornas Förening	Lisbeth Åhlund	lisbeth.ahlund@oknaskolan.se	1
	Naturbruksskolornas Förening	Kurt Fällman	kurt.fallman@edu.lycksele.se	1
	Naturbruksskolornas Förening	Maria Elinder	maria.elinder@naturbruk.se	1
	Regionalt yrkesråd Djurvård, Mälardalen	Göran Ekström	goran.ekstrom@lio.se	1
	Regionalt yrkesråd Djurvård, Mälardalen	Göran Ekström	goran.ekstrom@lio.se	1
	Regionalt yrkesråd Djurvård, Mälardalen	Britta Lindgren	britta.lindgren@jallaskolan.se	1
	Regionalt yrkesråd Djurvård, Mälardalen	Katarina Troedsson	katarina.troedsson@sabyholm.se	1

22 = antal inbjudna organisationer

32